

Agenda-initiatief beperken vuurwerkoverlast

Inleiding

Ondanks kortere afsteektijden zijn er bij de laatste jaarwisseling toch nog 574 gewonden gevallen. Meer dan 60% hiervan waren omstanders. Bij andere evenementen waarbij zoveel gewonden vallen, zou onmiddellijk de Raad voor de Veiligheid ingeschakeld worden en zouden de kranten er dagen vol van staan. Toch mag vuurwerk afsteken tussen 18.00 uur op 31 december en 02.00 uur 1 januari nog onbeperkt, hoewel de meerderheid van de bevolking inmiddels voor het afschaffen van consumentenvuurwerk is. (61% volgens een enquête van Een Vandaag uit december 2014). Het worden namelijk ook steeds zwaardere knallen die ervoor zorgen dat Nederland tijdens de jaarwisseling een negatief reisadvies krijgt. Om nog maar te zwijgen van alle materiële schade. Afgelopen jaar bedroeg de landelijke schade ongeveer 13 miljoen Euro, 4 miljoen hoger dan vorig jaar. Dat bedrag is in het begin van 2015 bekend gemaakt, zodat de schade aan scholen en gebouwen van de overheid nog niet eens is meegerekend.

Vaak wordt er beweerd dat het een “Hollandse traditie” is. Maar moet je tradities met zulke kwalijke gevolgen in stand blijven houden? En dat terwijl er alternatieven zijn zoals een centrale vuurwerkshow met prachtig siervuurwerk in plaats van het geknoei door particulieren met vuurwerk. Zowel in het buitenland als in Amsterdam en Rotterdam gebeurt dat al met groot succes.

Wij zetten enkele zaken rond het afsteken van vuurwerk op een rijtje:

- Elk jaar weer vele vaak jonge slachtoffers die handen en/of ogen moeten missen;
- Rond de jaarwisseling is er een hele slechte luchtkwaliteit, waardoor vooral carapatiënten soms enkele dagen achtereen niet naar buiten kunnen;
- Dieren zijn vaak wekenlang gestrest;
- Weken van te voren worden postbussen en poepbakken dichtgeplakt;
- Elk jaar valt er een enorme materiële schade te betreuren;
- Het geeft ontzettend veel afval.

Stand van zaken in Zaanstad

Laten we ons nu specifiek richten op de Zaanse situatie. Al enkele jaren gaan er bewonersbrieven uit in 't Kalf om bewoners te waarschuwen voor de overlast en ook te melden als er voortijdig vuurwerk wordt afgestoken. Alleen bij melding gebeurt er niets, want de politie komt niet of nauwelijks. De handhaving is een zwak punt. Wij zijn over het algemeen niet voor strenge straffen, maar wij denken dat in dit geval hoge boetes gecombineerd met een hogere pakkans afschrikwekkend kunnen werken. Op die manier kan je ook de ouders erin betrekken die dan hun kinderen beter in bedwang moeten houden. Afgelopen jaar zijn er ook bewonersbrieven verspreid in Westerwatering, waar eveneens erg veel overlast is.

Elk jaar weer worden wij weer benaderd door inwoners van Zaanstad die klagen over de overlast, die soms al in oktober begint. Betere handhaving zou daarom zeker op zijn plaats zijn. Zoals waarschijnlijk bekend heeft GroenLinks al enkele jaren rond de jaarwisseling een site ingesteld voor het melden van overlast. Rond de laatste jaarwisseling waren er in Zaanstad 1200 overlastmeldingen. Landelijk waren dat er ongeveer 70.000. Het aantal in Zaanstad is gezien deze cijfers relatief hoog. Wij voegen het Excel overzicht van deze site bij, zodat u kunt zien voor hoeveel overlast vuurwerk geeft in Zaanstad. Vooral het aantal harde knallen en de geconstateerde dierenmishandeling vinden wij zorgwekkend.

Welk effect het afsteken van vuurwerk rond de jaarwisseling heeft op de luchtkwaliteit is overduidelijk te zien op de bijgevoegde grafiek van het meetpunt op de Hemkade van 1-9 januari van dit jaar. Daar is geen verdere uitleg bij nodig.

Dit jaar zijn er ook in Zaanstad 10 gewonden bij het ZMC naar binnen gebracht, meer dan bij de jaarwisseling van 2012-2013. (Zie *dichtbij.nl* van 6 januari 2015.) De materiële schade in Zaanstad verschilt jaarlijks. Na de jaarwisseling van 2013/2014 bedroeg die € 40.000 alleen al aan de schade aan prullenbakken, verkeersborden en speeltoestellen. De opruimwerkzaamheden zijn hier nog niet in meegenomen. (Zie het antwoord van B&W van 23 januari 2014 op onze Art. 51 vragen.) Wij betreuren het overigens dat de raad geen duidelijk jaarlijks overzicht krijgt van de gewonden en de geleden schade.

Jaarlijks vinden er ook gesprekken met scholieren plaats op school dan wel op het stadhuis. Wij vinden dat er behalve op de gevaren die vuurwerk afsteken met zich meebrengt ook duidelijker gewezen moet worden op de overlast, zoals de effecten op carapatiënten, de luchtvervuiling en de stress die het dieren bezorgt.

Suggesties aanpak overlast

Gezien het bovenstaande vinden wij dat deze overlast tot staan moet worden gebracht. Wij denken daarbij allereerst aan een verbod om vuurwerk af te steken bij kwetsbare locaties zoals ziekenhuizen, verzorgingshuizen en dierenasiels. Tevens denken wij aan een vuurwerkverbod voor de wijken die al jaren veel vuurwerkoverlast ondervinden. Dan denken wij bijvoorbeeld aan Westerwating en 't Kalf. Tegelijkertijd zouden wij dan graag een professionele vuurwerkshow willen zien, bijvoorbeeld aan de westkant van het staton zodat zowel mensen uit het Centrum van Zaandam als uit Westerwating daarvan kunnen profiteren. Nog geen vuurwerkshow in 't Kalf, zodat er ook een vergelijking te maken is tussen overlast in wijken waar wel een vuurwerkshow wordt gehouden en waar geen vuurwerkshow wordt gehouden. (Eventueel is te overwegen om een busje te laten rijden uit 't Kalf naar de vuurwerkshow.) Zaanstad is echter een uitgestrekte gemeente. Daarom denken wij ook aan een tweede professionele vuurwerkshow bij Willis in Krommenie. Suggesties voor andere plaatsen voor een dergelijke professionele vuurwerkshow zijn uiteraard ook welkom.

Bovendien moeten bewoners van bepaalde straten en/of buurten de mogelijkheid kunnen claimen om bij voldoende draagvlak een vuurwerkvrije zone in te stellen in hun gebied. Aan die mogelijkheid moet ruim van te voren bekendheid worden gegeven.

Tenslotte willen wij de verstrekking van vergunningen verbieden aan vuurwerkfabrikanten voor het houden van promotionele vuurwerkshows zoals in 't Veldpark en de Ringweg. Die vergunning is de laatste jaren wel verstrekt waarbij de bewoners ook nog gebrekkig geïnformeerd werden. Maar wij vinden deze show sowieso een geen goed signaal aan onze bewoners terwijl wij het afsteken van consumentenvuurwerk juist steeds meer aan banden willen leggen.

Daarom willen wij graag de volgende maatregelen met de portefeuillehouder en de andere fracties bespreken:

- Het instellen van vuurwerkvrije zones in Westerwating en 't Kalf
- Het houden van een of meerdere professionele vuurwerkshows
- Het instellen van vuurwerkvrije zones in straten en/of buurten bij voldoende draagvlak in die gebieden
- Betere handhaving van het te vroeg afsteken van vuurwerk en het afsteken daarvan in vuurwerkvrije zones
- Hogere boetes bij overtredingen
- Voorlichting aan scholieren waarbij ook aandacht besteed wordt aan de overlast
- Evaluatie van dit beleid voor de zomer van 2016

- Jaarlijkse rapportage aan de raad over aantallen gewonden en bedrag van de materiële schade
- Geen vergunningen meer verlenen aan shows door vuurwerkfabrikanten

Namens de fractie van GroenLinks,

Romkje Mathkor

Bijlage 1: Uitslag in Zaanstad van GL meldpunt vuurwerkoverlast bij de jaarwisseling 2014-2015

Bijlage 2: Grafiek fijnstof meting 1-9 januari 2015